

Літературно-дослідницький проект учнів

9 класу

***ЧИ МОЖУТЬ БУТИ СЛОВА: "СВ
ЛОВИВ МЕНЕ, ТА НЕ ВПІЙМАЄ
НАПИСАНІ НА НАДГРОБКУ
ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ,
ВІЗИТНОЮ КАРТКОЮ ВСЬОГО
ЙОГО ЖИТТЯ? "***

Григор. о^е С.

Чорнухи ще солодко спали тієї грудневої ночі. І тільки в одній хатині на околиці горіла свічка. То сільська жінка дарувала життя ще одній людині. Це був Григорій Сковорода.

Він народився 3 грудня 1722 року в селі Чорнухи на Полтавщині в сім'ї малоземельного козака.

Коли хлопцеві виповнилось сім років, батьки – Сава та Пелагея- віддали його в науку до дяківської школи.

А восени 1734 року Григорій розпочинає своє навчання в славетній Києво-Могилянській Академії.

Одного разу в місті Глухів за дорученням імператриці Єлизавети відбувся конкурс на кращі голоси України. Серед трьохсот претендентів був і Сковорода. Григорій переміг у, так би мовити у, «фінальному відбірковогому турі». За два роки він став першим музиком в оточенні імператриці!

На які ще щедроти всесильної меломанки міг сподіватися Сковорода? На посаду міністра? Чи може придворного капельмейстера?

Та якось, під час подорожі до Києва, Сковорода...втік.

Нарешті він удома!
Замість стилю рококо -
ліжник бурсака.

Тим часом світ удруге
викликав Сковороду. Три
роки він мандрував по
Угорщині, Словаччині,

Польщі, відвідав Брати-
славу, Відень, Будапешт,
Венецію.

Сковорода бував в
університетах, слухав
лекції знаменитих профе-
сорів, працював у бібліо-
теках, студіював філосо-
фські праці й, володіючи
мовами вільно, дискутував
з ученими різних країн.

Проте знову повернувся
додому, продовжив акаде-
мічне навчання... Вічний
студент

Григорій Сковорода викладав у Переяславському колегіумі, де запровадив багато новаторських ідей, чим, звісно, викликав невдоволення багатьох. Саме за це його звільнили.

Тривалий час працював придворним учителем сина поміщика Степана Томари на Переяславщині. У ці роки завдяки близькості до природи й народу формуються філософські погляди майбутнього письменника-мислителя.

Із 1759 по 1769 роки Сковорода – викладач поетики й

етики в Харківському колегіумі. Протест і несприйняття схолас-тичних догматів на-вчального процесу послужили причиною його звільнення. То була остання

Кохання Сковороди? "Це дико, безглуздо!" - пишуть історики. Але, кажуть, була одна ситуація... Жив собі поміщик із донькою. За переказами, призначили вже навіть день весілля. Затишний дім, необтяжливе господарство, завжди щось ніжне і своє... Але знову надприродна сила витягла

Сковороду зі стану комфорту й кинула у звичний стан неспокою. Правда все це чи вигадка, але він утік!

Із 1769 року Сковорода вів мандрівне життя, не спокушаючись різноманітними посадами й чинами, щоразу відхиляючи

пропозиції і світських, і церковних осіб. “Ні в якому разі! Хіба ви хочете, щоб я збільшив число фарисеїв?” – відповів великий просвітитель білгородському єпископові...

На прохання ченців Києво-Печерської лаври стати «стов-пом церкви й окрасою обителі», Григорій Сковорода саркастично сказав:

«Ох, преподобнії! Я стовпотворіння умножати собою не хочу, доволі й вас, стовпів неотесаних у храмі Божому! Світ мене не впіймає!»

Ходив Сковорода у звичайній свиті. Крім книг, рукописів, сопілки в полотняній торбі та палиці, нічого більше не мав.

Увесь час світ ловив його. Але він залишав-ся вірним своїм прин-ципам, відстоював свою особисту волю й індивідуальність, не піддаючись спокусам світу.

Існує дуже багато легенд про смерть Григорія Сковороди. Ось одна з них: одного дня приїхало багато сусідів для того, щоб погуляти та послухати Сковороду. В той день він був надзвичайно веселий!

Після обіду Сковорода щез. Надвечір у садку його знайшов господар. Сковорода копав яму. Григорій попросив, щоб та яма була його могилою. Філософ ввечері приготувався - помолився, підклав свої рукописи під голову, склав руки навхрест і ліг спати. Наступного дня він помер.

фото Ігоря Анохіна

**Він міг стати ким
завгодно: вельможним,
шанованим, багатим...
Інтелектуалом, котрий
звик отримувати від
життя лише найкраще.
Мабудь, він уклав угоду зі
своєю долею... Умови
такі: я тобі віддаю
життя, а ти мені -
найдорожче, що є в цьому
житті – свободу.**

Використана література:

- "Українська Мала Енциклопедія", проф. Євген Онацький
- Людмила Шевченко-Савчинська. Тлумачення поняття здорової душі Григорієм Сковородою (на матеріалі латиномовних листів до М. Ковалинського). Збірник праць конференції «XIV-і Сковородинівські читання у Переяславі-Хмельницькому». ПХДПУ, 2007.
- Сковорода Г.С. Листи до Михайла Ковалинського. – В 2-х тт. – Т. 2, – К.: Наук. думка, – 1973.

Проект підготували:

- Натолочна Марія
- Паньків Аліна
- Сковронська Тетяна

**Дякуємо за
увагу!**